

Folkethingets Forhandlinger.

114. Mode. Ordentlig Samling, 1872-73.

5321 2. Beh. af Lov, om Forand. i og Tillæg til Lov om Saandværs- og Tjvbrugsloven m. M.

veien. Det ærede Medlem vil vistnok vide, at netop indenfor en saa nær Distance som 1 eller 1/2 Mil anses Jernbanestationer for at være af meget ringe Betydning, baade efter den høitærede Indenrigsministers Opfattelse, og i det Hele taget efter de Folks Opfattelse, som give sig af med at undersøge Jernbaneforholdene. Jernbanestationer, der ligge saa nær ved en Kjøbstad, ser Jernbanedæfener sig helst fri for. Det er jo Noget, vi have set Eksempel paa ved den nye Jernbane, som skal gaa fra Randers til Grenaa; den stikker netop op og gaar langs med Gudenaaen i et Distrikt, hvor der ikke kan faae nogen Station, fordi det formentlig ikke vilde betale sig, idet den vilde være afflaaren fra Trafik paa den ene Side af sit Territorium. Det er et Udtryk for den Tanke, at Jernbanestationer ikke betale sig og ikke have nogen Betydning i 1 eller 1/2 Mils Afstand fra en By. Jeg vil sige, at i det samme Forhold, hvori det ærede Medlem for Mathias Ants Iste Valgkreds (Winther) stiller sig til Sagen, stille ogsaa de ærede Forslagsstillere sig til Sagen; thi saaledes som den ærede Indenrigsminister udtalte, maa det staa klart for Enhver, at Vedtægelsen af Wndringer i dette Lovforslag, som bevirker, at det maa tilbage til Landstinget, vil ogsaa nødvendig bevirke, at Lovforslaget ikke bliver til Lov. Og ere de Wndringer, der her er Tale om, saa vigtige, at man for at faae dem vedtagne, skal udsætte sig for, hvad der er sikkest, at Lovforslaget ikke bliver til Lov? Svad der forekommer mig at have været Ojenstand for mest Omhu under Udvælgets Forhandling, er Spørgsmaalet om Forbrugsforeningerne. Jeg vil oprigtig talt tilstaa, at jeg, som i Virkelighed ikke er imod Forbrugsforeningerne, er af den bestemte Formening, at Forbrugsforeningerne ere udsatte for at blive mere besværede ved Bestemmelsen i det Forslag, som de Herrer have stillet, end ved det Tilsyn, den Inspektion, som man har kaldt den, som det forelagte Lovforslag medfører. Jeg tror paa ingen Maade, at Forbrugsforeningerne ville være udsatte for en „Inspektion“; jeg tror tværtimod, at den Behandling, de ville være udsatte for, hvis Indenrigsministeriet paa en Maade til enhver Tid skal afgjøre, hvilke Love de kunne følge, vil være dem i og for sig langt mere til Bæde. Selv dette Spørgsmaal kunde man jo nu imidlertid have talt om og set at have faaet Bestemmelsen omændret saa godt som muligt, hvis det overhovedet skulde være tilraadeligt, at der blev foretaget nogen Wndring i Lovforslaget. Ogsaa jeg kunde ønske enkelte Smaating i Lovforslaget omredigerede, og

5322

ber er andre Ting i det; ifi Gy. Markederne, til hvilke jeg vilde stille mig noget anderledes end nu, hvis vi skode fuldkommen frit overfor denne Sag; men jeg har viist den Selvopoffelse, at jeg har sagt: Overfor saadanne Ting, som jeg kunde ønske ændrede, og giver jeg mit Standpunkt, for at vi kunne naae det større Maal at faae Loven ud. Jeg vil derfor lægge et godt Ord ind for Lovforslaget hos det høie Thing og bede det vise saa megen Jælfelse for selve Kjøbstæderne og de deri værende Næringsdrivende, at man siger: Vi have saa megen Interesse for Kjøbstadbesolkningen, som jo i Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn udgjor over en Fjerdedel af den hele Befolkning, og en halv Gang saa meget, naar man regner Kjøbenhavn med — at vi ikke slaa Lovforslag ihjel, hvori den ser Fremme af sine Interesser, og ved hvilke den haaber at opnaa en mere betrygget Fremtid end den Fortid; den hidtil har arbejdet under. At Kjøbstæderne have arbejdet under i høj Grad trykkede Forhold i de sidste Aar, vil vistnok ikke Mange benægte, jeg for mit Bedkommende anser det for klart, enkelte Kjøbstæder kunne naturligvis paa Grund af særlige lokale Forhold have haadt det saaledes, at de trods det almindelige Tryk alligevel ere gaaede frem paa visse Punkter; men ikke desto mindre er der seld i saadanne Kjøbstæder, som have været i Fremgang, en stor Del af Befolkningen, der paa Grund af de forandrede Forhold er kommen i en høist trykket Stilling. Baade i de større og i de mindre Kjøbstæder har der fundet en stor Tilbagegang Sted for den ældre Slegt af Næringsdrivende, som dog i det Mindste ser et Haab om at faae sine Interesser noget fremmede ved dette Lovforslag.

Tauber: Jeg kan ikke være enig med det ærede Flertal i, at det, for at faae denne Lov ud, skulde være nødvendigt, at Lovforslaget blev vedtaget aldeles uforandret, som Landstinget har vedtaget det; men jeg kan heller ikke være enig med det ærede Mindretal i, at der, hvis der vedtages saa store Forandringer, som det ærede Mindretal har foreslaaet, skulde være nogen Udfigt til, at Loven kunde komme ud. De fleste af de Forandringer, som det ærede Mindretal har foreslaaet, angaa Spørgsmaal, der berøre selve Lovens Grundsetninger og gjøre Brud derpaa, men der er eet Ulandt dem, om hvilket dette ikke gjælder; det er det, der angaar Krammerkeberne. Det er en ganske eiendommelig Betydning, dette Forslag har faaet, og det er med en besynderlig Forskærlighed,